

Moving master shot

Läkäri Johansson – En kortfilm på en lång tagning

Sebastian Lindroos

Lärdomsprov

Mediekultur 2016

2022

Lärdomsprov

Sebastian Lindroos

Läkäri Johansson – En kortfilm på en lång tagning

Yrkeshögskolan Arcada: Mediekultur, 2016.

Identifikationsnummer: 7628

Uppdragsgivare:

-

Sammandrag:

I det här lärdomsprovet behandlar jag en moving master shot som berättarteknik ur filmfotografens perspektiv. Min forskningsmetod är en fallstudie som baserar sig på kortfilmen Läkäri Johansson. Kortfilmen är från början till slut spelad in på en enda tagning. Syfte med lärdomsprovet är att få en djupare förståelse över att använda en moving master shot som en form av berättarteknik. I arbetet förklarar jag hur det är att arbeta som filmfotograf i en kortfilmsproduktion var filmens handling spelas in från början till slut på en tagning. Jag kommer att reflektera subjektivt över arbetsprocessen som innehåller planeringskedet och inspelningen av filmen. Till slut kommer jag att analysera mina upplevelser och berätta om mina insikter under processen.

Nyckelord:

Moving master shot, Filmfotograf, Kortfilm

Degree Thesis

Sebastian Lindroos

Moving Master Shot.

Lääkäri Johansson – A short film on one continuous take

Arcada University of Applied Sciences: Media Culture, 2016.

Identification number: 7628

Commissioned by:

-

Abstract:

In this thesis I discuss the moving master shot as a cinematic narrative from the cinematographers point of view. I use a case study as a research method. The case of this thesis is the short film Lääkäri Johansson, in which I worked as a cinematographer. The short film is filmed from start to finish in one take. The purpose of the thesis is to give me as a cinematographer a deeper understanding of working as a cinematographer in a production where the story is told in one long take. I will explain to the reader what a long take is and discuss the pre-production process of this short film. I will also explain why I made certain choices regarding the film's lighting and narration with a moving master as a filmmaking tool. Finally, I will analyze the process and discuss the insights I made during the process.

Keywords

Cinematography, Moving Master Shot, Short Film

Opinnäyte

Sebastian Lindroos

Moving master shot - Lyhytelokuva yhdellä pitkällä otolla

Yrkeshögskolan Arcada: Mediakulttuuri, 2016

Tunnistenumero: 7628

Toimeksiantaja:

-

Tiivistelmä:

Tässä opinnäytteessä käsittelen pitkän kuvan metodia elokuvallisena kerrontakeinona kuvaajan näkökulmasta. Tutkimusmetodina käytän tapaustutkimusta. Opinnäytteen tapauksena toimii lyhytelokuva Lääkäri Johansson, jossa toimin kuvaajana. Lyhytelokuva on kuvattu alusta loppuun yhdellä otolla. Opinnäytteen tarkoituksena on antaa minulle syvempi ymmärrys kuvaajana toimimisesta tuotannossa, jossa tarina kerrotaan yhdellä otolla. Selvennän lukijalle mikä pitkä otto on ja avaan lyhytelokuvan suunnitteluprosessia. Samalla selvennän miksi tein tietyt valinnat liittyen elokuvan valaisuun ja kuvakerrontaan. Lopuksi analysoin suunnittelua ja toteutusta sekä kerron oivalluksistani, joita tein prosessin aikana.

Avainsanat:

Elokuvaus, Pitkä otto, Lyhytelokuva

Innehåll

1	Förord	4
2	Figurer	5
3	Inledning	6
3.1	Struktur	6
3.2	Syfte och frågeställning.....	7
3.3	Avgränsning.....	7
3.4	Metod.....	8
4	Teori	9
4.1	Begrepp och terminologi	9
4.2	Moving master shot	9
4.3	Moving master som berättarverktyg	10
5	Kortfilmen Läkäri Johansson	12
5.1	Förproduktion	13
5.1.1	Inspelningsplats.....	13
5.1.2	Visuella världen	15
5.2	Inspelning	17
5.2.1	Dag 1.....	18
5.2.2	Dag 2.....	20
6	Analys och slutdiskussion	22
7	Slutord	28
8	Källor	29

1 Förord

På sommaren 2019 satt jag och åt lunch med min goda vän Krista Hannula. Vi är båda filmstuderande, diskussionerna mellan oss började snabbt gälla filmskapande. Krista föreslog att vi kunde göra en kortfilm. Vi började fundera på olika idéer som kunde göras effektivt och med relativt liten budget och framför allt ambitiöst. Slutprodukten blev en kortfilm som gjordes på en tagning från början till slut. Filmen fick resa runt i Europa på olika filmfestivaler och den visades även på Rakkautta & Anarkiaa filmfestivalen i Helsingfors. På våren 2019 blev det covid-19, vilket ledde till att inga filmfestivaler ordnades. Tyvärr blev det så att vår film fick vänta två år för att komma till vita duken.

Då jag och regissören Krista Hannula beslöt oss att denna film görs på en tagning, var jag inte fullt medveten om vad jag kommer att ge mig in på. Det blev faktiskt ett äventyr. Ett bra sådant, framför allt ett lärorikt sådant.

Jag vill tacka regissören Hannula för ett bra samarbete och för förtroendet. Ett stort tack också till Angel Films som hjälpte till med utrustningen och arbetskraften.

2 Figurer

Figur 1. Första version av floor plan av Krista Hannula och Sebastian Lindroos. Foto: Sebastian Lindroos 2022.

Figur 2. Bildkollage för inspiration skapad på Shotdeck. Filmens visuella stil. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 3. Bildkollage från ljussättandet. Från vänster till höger: Väntsalen, Receptionen och läkarens rum. Foto: Sebastian Lindroos 2019.

Figur 4. Grip Anton Vikström med dollyn och fjärrstyrda kamerahuvudet. Foto: Sebastian Lindroos 2019.

Figur 5. Finslipning av scen. Från vänster till höger: skådespelarna Elina Knihtilä och Samppa Batal. Regissör Krista Hannula och Grip Anton Vikström. Foto: Laura Mainiemi 2019.

Figur 6. Läkaren (Tommi Korpela) sitter vid hans bord. Profil. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 7. Läkaren (Tommi Korpela) har kommit ut från rummet och står i korridoren. Patienter och reception i bakgrunden. Läkaren tittar mot andra ändan av väntsalen var galningen står. Läkaren vänder ryggen mot kameran och går ut ur bilden Vid bild. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 8. En sjukskötare kommer gående mot kameran. Kameran panorerar med hennes rörelse och ser galningen (Elina Knihtilä) som står och tittar mot receptionen. Från närbild till väldigt vid bild för att presentera miljön. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 9. Galningen (Elina Knihtilä) står inne i läkarens rum med ryggen vänd mot ingången. Sjukskötaren kommer för att fråga om de kan släppa in nästa patient. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 10. Galningen (Elina Knihtilä) och patienten (Samppa Batal) sitter och pratar om patientens symptom. Galningen säger att det är dags att undersöka. Ingen idé för komposition tills vidare. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 11. Närbild på patienten (Samppa Batal) som ser orolig ut.

Figur 12. Helbild på hela rummet med tre karaktärer (Samppa Batal, Elina Knihtilä & Tommi Korpela) då Läkaren kommer tillbaka till rummet. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

3 Inledning

Det finns mycket som inspirerar mig i långa tagningar. Som tittare får jag en känsla att jag blir dragen in i handlingen. En känsla av att vara en del av berättelsen, att verkligen vara där! Att inte vara medveten om klippet i filmen, utan att bara bli ledd vidare in i berättelsen.

Som filmskapare intresserar långa tagningen och dess möjligheter mig minst lika mycket, om inte mera. Att kombinera flera bilder till en och samma kameraåkning, använda sig av rörelse och byte av bakgrund kan man få tittaren att glömma bort att klippet finns. Klippet finns såklart, det är bara gömt inne i bilden och kamerarörelsen. Då har man lyckats. Det fascinerar mig mest.

Det här examensarbete baserar sig på en kortfilm, som gjordes som en extern produktion inom min studietid. Kortfilmen, som gjordes på en tagning från början till slut, kommer att fungera som min fallstudie.

3.1 Struktur

I kapitel 3 presenterar jag syftet och forskningsfrågan. Jag berättar också hur arbetet kommer att avgränsas. Jag fortsätter med att presentera metoden och varför jag valde fallstudie som min forskningsmetod.

I Teorikapitlet (kapitel 4) går jag igenom hur en moving master shot kan användas som ett berättarverktyg, och förklarar begrepp som hjälper läsaren förstå vad jag kommer syfta på, då jag använder specifika termer.

I Kapitel 5 behandlar jag kortfilmen Läkäri Johansson(Hannula. 2019) ur filmfotografens perspektiv (Hannula. 2019) som gjordes på en moving master shot. Jag fungerade som fotograf i produktionen.

I kapitel 6 kommer jag att analysera och diskutera om arbetet kring en moving master shot. Vad det krävde av mig som filmfotograf, hur jag ser på resultatet och vad jag skulle göra annorlunda idag.

3.2 Syfte och frågeställning

Syfte med examensarbete är att få en djupare förståelse över att använda en moving master shot som en form av berättarteknik. I arbetet förklarar jag hur det är att arbeta som filmfotograf i en kortfilmsproduktion var handlingen spelas in från början till slut på en tagning. Jag kommer att reflektera subjektivt över arbetsprocessen.

I examensarbete förklarar jag också varför vi valde att göra filmen i en tagning, det vill säga en så kallad moving master shot och varför vi valde den berättarteknik för filmen. Genom att analysera de beslut jag gjorde under planeringsfaserna och inspelningen i kortfilmen Lääkäri Johansson, önskar jag att i kommande produktioner jag fotograferar, kan tillämpa mina insikter som uppkommit under den här processen.

Mina forskningsfrågor är:

- Vad var jag tvungen att ta i beaktande i de olika produktionsfaserna?
- Hur påverkade moving master shot tekniken berättandet?
- Vad skulle jag göra på ett annat sätt nu?

3.3 Avgränsning

I detta arbete kommer jag enbart att behandla mina egna observationer och upplevelser när det gäller arbetet med en moving master shot. Eftersom jag varit med om hela produktionsprocessen är mina reflektioner subjektiva och kommer att i huvudsak vara ur

filmfotografens perspektiv. Jag anser att filmskapandet är en process var det är svårt att komma till ett enda rätt arbetssätt.

3.4 Metod

Utgående från arbetets syfte har jag fallstudie som min forskningsmetod. En fallstudie är en intensiv studie av enstaka fall eller ett litet antal fall som bygger på information av iakttagelser. Med hjälp av en fallstudie är det möjligt att få djupare förståelse av mindre helheter. I en fallstudie är forskarens tolkning och analys av fallet i stor fokus (Gerring, 2016). Fallstudier lämpar sig till att upptäcka ny information och att beskriva saker i detalj. (Descombe 2014). För att kvalificera sig som en fallstudie måste det gå att sätta in studien i ett större sammanhang även om det inte var författarens ursprungliga avsikt (Gerring 2016).

I examensarbete utgår jag ifrån kortfilmen Läkäri Johansson. För att svara på mina forskningsfrågor kommer jag att berätta och behandla fritt mina produktionsfaser; förproduktion och själva inspelningen. Till förproduktionen hör en planeringsprocess. Den innehåller val av inspelningsplats, planering av filmens visuella värld och hur jag väljer ljus och kamerautrustning. Om inspelningen berättar jag i form av anteckningar. Anteckningarna ger information om hur planeringen lyckats.

Till slut kommer jag att analysera produktionsfaserna och hur en moving master påverkade berättandet. Jag kommer också att berätta om mina insikter jag gjorde under processen.

4 Teori

I det här kapitlet kommer jag berätta vad en moving master shot är. Jag kommer att förklara varifrån begreppet kommer. Jag kommer också att berätta hur en moving master kan utnyttjas som ett berättarverktyg.

4.1 Begrepp och terminologi

För att ge läsaren en bättre förståelse av kommande innehåll bör en veta vad jag kommer att syfta på med följande begrepp:

- Bild = Den bildruta som kameran ser.
- Tagning = En inspelad kontinuerlig händelse.
- Panorering = Vågrätt kamerarörelse på dess egen axel (höger – vänster)
- Tilt= Lodrätt kamerarörelse på dess egen axel (upp – ner)
- Kameraåkning = Fysiskt flyttande av kameran med till exempel en dolly.
- Dolly = En åkvagn för kameran.
- Floor plan = Ett bottenplan för inspelningsplatsen. Innehåller oftast kamerapositioner, skådespelarpositioner, och ljuspositioner.
- Bildkomposition = Hur ett eller flera objekt är i förhållande till varandra inom kamerans bildruta.
- Stand-in = En person som kan användas framför kameran då det görs ljussättning eller övas kamerarörelse.
- Grip = En person vars ansvar är att sköta dollyn. En grip kan också ha andra uppgifter, som t.ex att bygga och stödja kameran på ett krävande ställe.

4.2 Moving master shot

Begreppet moving master shot kommer från master shot. I en artikel (Lannom, 2020) förklaras master shot på följande sätt: A master shot is the continuous filming of a scene, in its entirety, that captures all the necessary information in the scene. That's because the purpose of the master shot is to cover your entire scene so that you have, at the very least, one shot that can eliminate possible gaps in your edit.

Fri översättning: En master shot är kontinuerlig filmning av en scen. I helhet fångar man all väsentlig information i scenen. Meningen med en master shot är att täcka hela scenen så att det finns tillräckligt material för att undvika brist på material i klippet.

En moving master shot är likaså kontinuerlig filmning av en scen. I stället för att filma in olika bildstorlekar i skilda tagningar, som senare redigeras ihop till en scen, kan filmskaparen kombinera de här bildstorlekarna i en och samma tagning, kombinerat med en kamerarörelse till en moving master shot.

Det finns flera exempel på filmer som är gjorda med en moving master. Till exempel Victoria (Schipper. 2015) som är en över 2 timmars film. Viktoria (Schipper. 2015) är filmad på en tagning. Ett till exempel på en film är Rope (Hitchcock. 1948) som är klippt ihop av 10 stycken 10 minuters tagningar.

4.3 Moving master som berättarverktyg

Det finns flera filmskapare som är kända för deras arbete med moving masters, och filmskapare som har gjort hela filmer i en moving master. Med en moving master vill filmskaparen få tittaren att sjunka in i handlingen. En moving master som används genast i början av en film kan hjälpa filmskaparen att etablera filmens värld och stämning för tittaren, som ett exempel på detta: Boogie Nights (Anderson 1997). Längden på denna tagning är 2 minuter och 50 sekunder.

Med att använda sig av en moving master, vill filmskaparen sträva till att fånga tittarens all uppmärksamhet.

Det finns flera filmskapare som är kända för sitt arbete med moving masters. Listan är lång, men jag lyfter fram en filmskapare vars filmer har haft en stor visuell påverkan på mig; Steven Spielberg. Med hjälp av en videoessä (Every Frame A Painting, 2014) förklarar jag hur Spielberg använder en moving master shot som berättarteknik. Jag väljer att också presentera Spielbergs moving masters för att han använder sig också av konventionellt klipp i filmerna han skapar. Every Frame a Painting (2014) förklarar att Spielbergs moving masters är förment att vara osynliga. Med det menas att tittaren ska

glömma bort att det över lag klipps i scenen. Every Frame a Painting (2014) definierar en moving master shot av Spielberg på följande sätt: Skapa en koreografi för skådespelarna, låt dem inte vara passiva. Använd en rörlig kamera, följ handlingen. Fundera ut hur kameran placeras bäst med scenen i tanken. Bryt ner långa tagningen i olika bildvinklar och bildkompositioner, och kombinera ihop dem till en moving master shot. I fall det används digitala effekter, gör det i en vid bild. Vid behov, använd en inklippsbild för att utnyttja börjarn av en tagning och slutet av en annan, eller poängtera ut något viktigt i scenen. Till slut förklarar Every Frame a Painting (2014) att hålla tagningen kompakt. En moving master skapas av Spielberg för att hålla tempot uppe och gå igenom handlingen och förklara det väsentliga.

Jag konstaterar att Spielbergs användning av en moving master shot är rätt så effektiv. Efter som tempot är rätt så snabbt och bilderna oftast rörliga, blir jag som tittare uppslukad i handlingen. När det hela tiden levereras mera information i en kontinuerlig tagning blir ja utsatt för handlingen i scenen.

Det finns ett ord i engelska språket som jag tycker att passar bra i det här sammanhanget. Immersive (Cambridge Dicitonary. Uå) Jag citerar det nedan:

---

*seeming to surround the audience, player, etc. so that
they feel completely involved in something:*

an immersive theatrical experience

The new game is more immersive.

---

5 Kortfilmen Läkäri Johansson

Läkäri Johansson är en 8 minuters kortfilm. För att förklara filmens handling kort presenterar jag filmens synopsis som är skrivet av filmens regissör och manusförfattare. (Hannula. 2019)

Läkäri poistuu tauolle poliklinikan toimistostaan. Hänen on kuljettava viereisen osaston, hullujen huoneen, läpi päästäkseen taukokuoneeseen. Työhönsä kyllästynyt sairaanhoitaja poliklinikan aulassa ei kiinnitä huomiota lääkärin poistumiseen ja samalla oven avauksella odotusaulaan pääsee viereiseltä osastolta hullu. Hullu menee lääkärin toimistoon ja pukee ylleen oikean lääkärin takin. Sairaanhoitaja saapuu ja kysyy; otetaanko sisään seuraava potilas? Hullu tajuaa joutuneensa yllättävään tilanteeseen ja ilmoittaa, että tottakai.

Fri översättning:

Läkaren lämnar sin poliklinik för en paus. Han måste passera nästa avdelning, dårhuset, för att komma till pausrummet. Sjuksköterskan i receptionen på polikliniken, uttråkad på sitt arbete, lägger inte märke till läkarens avgång. Samtidigt som dörren öppnas kommer en galning från den intilliggande avdelningen in i väntrummet. Galningen går till läkarmottagningen och tar på sig läkarens rock. En sjuksköterska kommer och frågar; Kan vi ta in nästa patient. Galningen inser att hen hamnat i en överraskande situation, och svarar: såklart.

Vi bestämmer oss att göra filmen på en tagning. Idén om en tagning som levererar hela berättelsen känns väldigt inspirerande för mig. Hur kan jag som filmfotograf via mitt arbete skapa en omständighet som betjänar berättelsen på det bästa sätt? Hur kommer planeringen gå? Hur ska jag arbeta mig genom problem som uppstår. Regissören och jag väljer att arbeta med en moving master för att vi tycker att dagens filmer har ett så snabbt klipptempo, vi vill leka med tiden, dra ut på den, och förkorta den. Främst är det tanken om att berätta en berättelse med en kontinuerlig tagning som inspirerar oss mest. Filmen kommer inte att bli klippt på efterhand, en skild person kommer inte välja ut de bästa tagningarna från det inspelade materialet och redigera ihop en helhet. Klippandet sker inne i den långa tagningen under inspelningsskedet med kombination av kamerarörelse, bildkompositioner och varierande bildstorlekar.

Filmen spelas in under ett veckoslut i slutet på oktober 2019. Vi har bokat vår inspelningsplats för två dagar. Första dagen gör jag ljussättningen utgående från min planering. Sedan övar vi kamerarörelsen med regissören. Andra dagen är för

inspelningen. I Kommande kapitel beskriver jag arbetsprocessen från filmfotografens perspektiv. Jag berättar om filmens planering och varför vi beslutar att göra filmen på en moving master shot. Jag beskriver hur vi löser klippandet och tempot i filmen med hjälp av varierande bildstorlekar och kamerarörelse. Jag berättar också hur ett beslut att använda en moving master påverkar valet av inspelningsplats och hurdan utrustning jag anser att behövs för vår berättelse.

5.1 Förproduktion

Förproduktionen startade med ett möte med regissören och producenten. Vi är alla av samma åsikt att denna film ska göras på en lång tagning. En moving master shot. En kortfilm på en tagning, hur ska jag lösa problem som kryper upp under vägen. Som filmfotograf är jag intresserad av filmens känsla, framför allt vad våra karaktärer ska känna, hur det förmedlas för tittaren. Med vad och hur ska jag få kameran i rörelse? Hurdan ska kamerans rörelse vara? Med regissören pratar vi oss snabbt ihop att rörelsen vi söker efter är en stabil kamerarörelse. Vi väljer att använda en dolly.

I den här produktionen är jag speciellt intresserad av utrymmet vi kommer att välja som inspelningsplats. Vad som gäller filmens visuella stil, vet jag inte ännu. Regissören och jag pratar om en monoton visuell stil. Vad en monoton stil i det här fallet kan vara är ännu oklart för mig. Det berättar inte något för mig ännu. Jag litar på processen med att välja en bra inspelningsplats. Vi är först i mitten på augusti 2019, och själva inspelningen kommer att vara i oktober.

5.1.1 Inspelningsplats

Filmens handling utspelar sig på ett sjukhus. Det står det två tomma sjukhus i Helsingfors. Forsby sjukhus och barnmorskeinstitutets sjukhus. Jag ger mig i väg för att se båda. I mina tankar har jag två frågor som jag ställer mig själv om och om igen; Hur ska ljussättningen se ut, Hur ska kamerarörelsen vara och hur ska jag förverkliga kameraåkningen i praktiken. Eftersom jag redan vet att vi kommer att använda oss av en dolly, ser jag omkring mig med det i tankarna. Jag mäter bredden på ingångar till olika rum för att säkra mig att dollyn och kameran kan röra sig fritt genom dörrkarmarna. Jag

5.1.2 Visuella världen

För att skapa rätt visuell värld för berättelsen börjar jag och regissören arbeta med att söka fram visuella referenser som vi tycker är rätt för berättelsen. Jag använder Shotdeck, som är en slags databas för bilder ur filmer. Med Shotdeck gör jag ihop ett bildkollage som inspirerar mig med denna films berättelse i tankarna. Jag presenterar det för regissören. Jag tar input från inspelningsplatsen vi valde; hurdana ytor, hurdant golv, väggar och i hurdant skick inspelningsplatsen i allmänhet är. Utrymmena vi spelar in i är en aning slitna. Det finns mycket vit yta som jag ser som en bra möjlighet med tanke på att kunna reflektera ljuset. Jag söker motivation till ljussättningen från de lampor som färdigt finns på inspelningsplatsen, hur jag kan förlänga eller forma ljuset från de befintliga ljuskällorna.

Figur 2. Bildkollage för inspiration skapad på Shotdeck. Filmens visuella stil. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

5.1.2.1 Ljusplanering

Jag närmar mig filmens ljusplanering med inspelningsplats, bildkollaget och en moving master i mina tankar. Jag ställer mig själv frågan, hur kan jag skapa ett ljus som betjänar visionen om filmens visuella värld, när kameran är rörlig och spelar in material kontinuerligt?

Då kameran spelar in material kontinuerligt och kommer att panorera, tilta, samt höja och sänka, åka fram, bak, till höger och vänster vet jag att jag inte kan ha stora lampor och stativ. Det finns risk att de hamnar i kamerans bild. Jag skapar en ljusplanering som friar så mycket golvyta som möjligt. Jag tänker på inspelningsplatsen möjligheter, i taket kan jag hänga lampor för att förlänga det ljus som finns i utrymmet. I den stora korridoren utanför läkarens rum hänger det färdigt lysrör. Jag bestämmer mig att förlänga det ljus som inspelningsplatsen bjuder på. Med att förlänga ljus, menar jag att jag väljer en lampa som har motsvarande ljuskaraktär som den befintliga ljuskällan har, och lägger dem nära varandra.

I och med att jag gör detta befriar jag värdefullt golvutrymme på inspelningsplatsen för att ge kameran och skådespelarna utrymme att hitta sina platser.

Inspelningsplatsen består av två utrymmen, läkarens mottagningsrum och en väntsal utanför. Läkarens rum ljussätter jag med led rör som jag förlänger lysrören i taket med, jag reflekterar också en större ledpanel via en vit yta för att skapa ett allmänt ljus i rummet. I väntsalen byter jag ut alla lysrör i taket till en kallare variant. I receptionsbåset var sjukskötaren sitter bakom en glasruta, hänger jag upp en led panel som jag riktar mot det vita taket för att skapa ett allmänt ljus. Med mera ljusstyrka inne i receptionsbåset och mindre ljusstyrka i väntsalen arbetar jag bort dollyns möjliga reflektion från glaset. Jag hänger upp en ljuskälla som har samma karaktär som lysrör och pekar den neråt mot sjukskötarens bord för att skapa illusionen av belysning i taket.

5.1.2.2 Bildplanering

Då jag börjar bildplanera med regissören känns det svårt att uppfatta hurdana bilder vi egentligen vill ha. Kameran är rörlig och jag kan inte ännu vid detta skede forma mina tankar för att komma med ordentliga förslag. Vi tar filmens manuskript och floor plan till hjälp. I kronologisk ordning går vi igenom händelserna och kamerans ungefärliga åkning som vi skissat ner på vår floor plan. Medan vi övar, föreslår jag alternativ på bildkompositioner och bildstorlekar. Jag pratar om dem i form av Huvudbilder. När jag lägger detta ner på papper med andra anteckningar gällande kameraåkningar och bildstorlekar börjar jag uppfatta bättre vad jag är ute efter. Jag skapar en lista på huvudbilder som är en preliminär bildlista för de bilder vi behöver. Med hjälp av

huvudbilderna underlättar de också vårt arbete på inspelningen, vi kan fokusera på att skapa kamerans rörelse mellan bilderna.

Jag listar upp huvudbilderna i kronologisk ordning på följande sätt:

- Läkaren sitter vid hans bord. Profil.
- Läkaren har kommit ut från rummet och står i korridoren. Patienter och reception i bakgrunden. Läkaren tittar mot andra ändan av väntsalen var galningen står. Läkaren vänder ryggen mot kameran och går ut ur bilden Vid bild.
- En sjukskötare kommer gående mot kameran. Kameran panorerar med hennes rörelse och ser galningen som står och tittar mot receptionen. Från närbild till väldigt vid bild för att presentera miljön.
- Galningen står inne i läkarens rum med ryggen vänd mot ingången. Sjukskötaren kommer för att fråga om de kan släppa in nästa patient.
- Galningen och patienten sitter och pratar om patientens symptom. Galningen säger att det är dags att undersöka. Ingen idé för komposition tills vidare.
- Närbild på patienten som ser orolig ut.
- Helbild på hela rummet med tre karaktärer då Läkaren kommer tillbaka till rummet.

Jag skapar den här listan för att ha mera säkerhet för den kommande inspelningen. Regissören och jag tar listan till inspelningen och bygger upp resten av bilderna och kamerarörelsen på inspelningsplatsen. Vi tar stöd av huvudbilderna då vi bygger upp handlingen mellan dem.

5.2 Inspelning

Inspelningsplatsen är bokad för två dagar. Dag 1 till för ljussättning och för att utveckla kamerarörelsen. med regissören. Dag 2 är själva inspelningen sker. För andra dagen ska allt vara så klart som möjligt.

5.2.1 Dag 1

Jag börjar ljussättningen med att byta ut lysrören i väntsalen och korridoren. Jag hänger också upp ljuskällorna i receptionen för att se hur mycket glasrutorna reflekterar. Sedan är det dags för läkarens rum. Jag sätter upp en stor vit yta och riktar en stark led panel mot den för att skapa ett allmänt ljus. i rummet. Efter det monterar jag led tuberna ovanför läkarens bord och säng. Jag bygger först upp ett grundljus för hela utrymmet. Ljusets funktion är att föreställa ett vanligt och relativt tråkigt monotont ljus, något som jag i planeringsskedet föreställt mig. När grundljuset är uppbyggt tar jag huvudbildlistan som jag och regissören skapade i planeringsskedet. Jag börjar själv fysiskt gå omkring i de positioner som vi märkt ut på floor planen. Jag funderar och försöker tänka ut bästa sätt för våra skådespelare att röra sig med tanke på ljuset. hur våra skådespelare kommer att röra sig och hur jag ännu kan förlänga ljuset ifall det behövs. Med det i tankarna pratar jag med ljussteamet om att vid dessa ställen kanske måste förlängas ännu beroende på hur skådespelarna placeras.

Figur 3. Bildkollage från ljussättandet. Från vänster till höger: Väntsalen, Receptionen och läkarens rum. Foto: Sebastian Lindroos 2019.

Det är dags att forma kameraåknigen. Jag och regissören tar manuset och bildlistan som vi skapade vid bildplaneringsskedet. Jag ber regissören promenera igenom den planerade kronologiskt runt det planerade sceneriet. Vi börjar hitta en motiverad rörelse för kameran och handlingen mellan våra planerade bilder, som jag vid bildplaneringsskedet kallade huvudbilder. Tillsammans går regissören och jag igenom huvudbilderna och vi funderar ut bildberättandet och handlingen mellan dem. Jag ber tre medlemmar från arbetsgruppen till stand-ins. Jag börjar öva med dolly och kamera med väldigt långsamt tempo, ibland stannar vi upp den och upprepar en handling, om och om.

Jag använder mig av ett fjärrstyrt kamerahuvud som är monterat på dollyn. Jag opererar kameran från ett hörn i läkarens rum genom ett verktyg som påminner om ett vanligt kamerastativ. I stället för att ha en kamera på stativet, har jag enbart en bildmonitor. Opererandet sker som vanligt, då jag gör en tilt, reagerar fjärrstyrda kamerahuvudet på dollyn i andra rummet på samma bråkdelssekund. Med hjälp av det här verktyget kan jag koncentrera mig noggrant på bilden kameran skickar till mig. Anton Vikström fungerar som grip och sköter kameraåkningen, jag sköter kamerans rörelse. Kamerans opererande är ett samarbete mellan mig och grip Vikström. Vi kommunicerar med varandra med hjälp av ett headset.

Figur 4. Grip Anton Vikström med dollyn och fjärrstyrda kamerahuvudet. Foto: Sebastian Lindroos 2019.

Medan vi går igenom tagningen med dolly, kameran och stand-ins har rörelsen snart hittat sin slutliga form. Kommunikation med grip är viktigt så att vi är rätt positionerade med dollyn för nästa huvudbild Jag förklarar tillsammans med regissören om åkningens hastighet och den kamerahöjd vi vill ha när vi med hjälp av rörelsen kommer till nästa huvudbild.

Sedan går vi igen igenom berättelsen kronologiskt från början till slut. Jag stannar upp händelserna emellanåt och vi övar och finslipar kameraåkningar skilt på vissa ställen.

Jag märker att planerade rörelsen är krävande. På några ställen tar vi en paus och funderar om. Utmaningarna uppstår i rörelsen mellan de planerade huvudbilderna. För att komma vidare till nästa huvudbild måste själva dollyn svängas och vinklas. Då grippen svänger på dollyn betyder det att kamerahuvudet ändrar position. För att hålla bildkompositionen, arbetar jag emot dollyns rörelse. Det är svårt att uppfatta hur dollyn rör sig då jag opererar kameran från distans. Jag ser bilden i en monitor framför mig och kan kommunicera med grip Vikström via ett headset. Det underlättar kommunikationen under övningsdagen, på inspelningsdagen kommer det att vara full tystnad på grund av ljudupptagning. Allt måste vara överenskommet på förhand. Vi spelar in några tagningar och jag analyserar rörelsen tillsammans med regissören. Vi är nöjda. Jag går igenom ljussättning före jag lämnar inspelningsplatsen. Jag kontrollerar att ljuset är rätt och monterar en liten led matta ovanför ingången inne i läkarens rum. Jag lämnar rum för ändringar i ljuset, ifall det dyker upp något under inspelningsdagen när skådespelarna kommer.

5.2.2 Dag 2

Själva inspelningsdagen närmar jag mig med en liten nervositet. Jag funderar om vår planering kommer att fungera och att kommer rörelsen att lyckas. Skådespelarna kommer på plats. Medan regissören går igenom koreografin med skådespelarna och statisterna står jag nära till och lyssnar. Jag försöker vara så osynlig som möjligt för att inte störa regissören och skådespelarna. Kamerarörelsen i sig är redan komplicerad och skådespelarna bör veta hur kameran kommer att röra sig i utrymmet. Det är ett samspel mellan skådespelare och kameran. Regissören och skådespelarna börjar öva handlingen utan kamera. Jag känner på mig att det snart är dags för att börja öva med kameran. Medan de andra övar tar jag en sista titt på ljussättningen. Allt känns ljus mässigt som det ska. Vi börjar öva med kameran. Eftersom vi dagen innan använde all tid vi hade efter ljussättningen på att öva kameraåknings löper det bra nu. För mig gäller det att operera det fjärrstyrda kamerahuvudet som jag övat dagen innan. En övning spelas in, och vi vi för att se och analysera tagningen. Det är här själva klippandet av vår film sker med hjälp av våra huvudbilder och åkningshastigheten mellan dem börjar vi forma filmens tempo och rytm. Jag och regissören pratar ihop oss om hur vi styr filmens tempo. Jag bidrar med egen input gällande kameraåknings hastighet och själva kamerans rörelser. Eftersom vår film i helhet är komplex rörelsemässigt, väljer vi ut några ställen från handlingen där

vi vill snabba upp tempot och övar dem skilt. Vi spelar in en till övning och analyserar den på samma sätt. Helheten fungerar. Efter det gör vi oss klara en tagning. När jag gör mig klar för första tagningen lägger jag märke till hur rummet tystnar till. Hela arbetsgruppen lägger fokus på egen uppgift. Skådespelarna tar sina startpositioner. Vi spelar in en tagning. Jag opererar kameran som på övningen. Efter den första tagningen sitter jag en stund tyst för mig själv. I mina tankar försöker jag förklara mig själv vad som just händer gå igenom vad som just händer. Det var första tagningen, den lyckas förvånansvärt bra. Jag anser att planeringen och planeringsdagen på inspelningsplatsen gått bra. Handlingen bara flyter framåt, som planerat. Jag ser igenom tagningen och återhämtar mina tankar. Jag och regissören bestämmer att finslipa några ställen för att få kameraåkningens och skådespelarnas rörelser synkroniserat.

Figur 5. Finslipning av scen. Från vänster till höger: skådespelarna Elina Knihtilä och Samppa Batal. Regissör Krista Hannula och Grip Anton Vikström. Foto: Laura Mainiemi 2019.

Efter att vi finslipat förbereder jag mig för en till tagning. Den går bättre än den förra för att nu får vi skådespelarna i bra komposition medan dollyn gör en rörelse mot dem och

jag tiltar med kameran. Nu är det mera frågan om små ändringar i skådespelararbetet. Kameraåknigen fungerar, arbetsgruppen har fullt fokus på eget arbete. Vi har spelat in 6 stycken tagningar och vi bestämmer att ta en paus och se igenom alla tagningar. Den mest lyckade tagningen är tagning nummer 5. Jag ser igenom den tagningen några gånger och funderar om det är något jag kunde förbättra. Eftersom vi arbetar med en tagning ska alla tillsammans lyckas så bra som möjligt. Jag ber kamerateamet för att se tagningen ifall någon inte är nöjd med dess prestation. Jag anser att då en kortfilm som den här, görs på en lång tagning och alla jobbar intensivt mot ett lyckat slutresultat är det viktigt att få en slags bekräftelse. Ett slags demokratiskt beslut. Jag förmedlar det här vidare till regissören.

Att spela in film är att skapa tillsammans, men att göra film på en moving master shot är också att skapa tillsammans, dock mera intensivt. När vi spelade in Lääkäri Johansson skulle vi alla fungera synkroniserat. Arbetsgruppens fokus var enormt och jag märkte att alla verkligen ville göra sitt bästa. Vi fungerade tillsammans. För att en tagning skulle lyckas krävde det väldigt mycket från arbetsgruppen.

6 Analys och slutdiskussion

Syfte med examensarbete är att få en djupare förståelse över att använda en Moving Master shot som en form av berättarteknik.

Min forskningsfrågor var:

- Vad var jag tvungen att ta i beaktande i de olika produktionsfaserna?
- Hur påverkade moving master shot tekniken berättandet?
- Vad skulle jag göra på ett annat sätt nu?

Genom att analysera vad jag tog i beaktande i planeringsfaserna och hur arbetet med moving master påverkade berättandet har jag kommit fram till följande slutsatser:

Då det gäller en produktion som spelas in på en tagning från början till slut anser jag att det viktigaste är planering.

Det var mycket rörliga delar då filmen i helhet bestod av en kontinuerlig tagning, var det var svårt att forma en klar vision av bildberättandet i tankarna. I planeringen av filmens visuella värld sökte jag inspiration från bilder med en monoton ljussättning som betjänar visionen om filmens visuella utseende, men också från ett ljussättnings orienterat perspektiv, att bilderna jag sökte efter också kunde ljussättas på ett sådant sätt att ljussättningen inte skulle stå i vägen för kameraåkningen. Det vill säga i mitt fall att förlänga det ljus som finns för att frigöra så mycket golvyta som möjligt. Då jag besökte inspelningsplatsen tog jag kameraåkningens viktighet i beaktande. Jag mätte ingångar för att säkra mig att dollyn skulle rymmas att åka igenom. Jag såg till att golvytan var jämn och att det inte fanns något som kunde vara ett hinder för kameraåkningen. I bildplaneringsskedet var det utmanande att komma fram till en färdig bildplanering, eftersom en moving master shot användes som berättarteknik. Jag planerade huvudbilderna och via de arbetade vi oss fram med rörelsen mellan huvudbilderna och för oss, fungerade det här.

I Kapitel 5 listade jag upp de bilder jag planerade som huvudbilder jag nämnde också den monotona ljusplaneringen, i figurens beskrivning har jag skrivit upp min anteckning hurdan bilden skulle vara. Nedan visar jag hur huvudbilderna och den monotona ljussättningen förverkligades i slutliga filmen.

Figur 6. Läkaren (Tommi Korpela) sitter vid hans bord. Profil. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 7. Läkaren (Tommi Korpela) har kommit ut från rummet och står i korridoren. Patienter och reception i bakgrunden. Läkaren tittar mot andra ändan av väntsalen var galningen står. Läkaren vänder ryggen mot kameran och går ut ur bilden Vid bild. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 8. En sjukskötare kommer gående mot kameran. Kameran panorerer med hennes rörelse och ser galningen (Elina Knihtilä) som står och tittar mot receptionen. Från närbild till väldigt vid bild för att presentera miljön. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 9. Galningen (Elina Knihtilä) står inne i läkarens rum med ryggen vänd mot ingången. Sjukskötaren kommer för att fråga om de kan släppa in nästa patient. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 10. Galningen (Elina Knihtilä) och patienten (Samppa Batal) sitter och pratar om patientens symptom. Galningen säger att det är dags att undersöka. Ingen idé för komposition tills vidare. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 11. Närbild på patienten (Samppa Batal) som ser orolig ut. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Figur 12. Helbild på hela rummet med tre karaktärer (Samppa Batal, Elina Knihtilä & Tommi Korpela) då Läkaren kommer tillbaka till rummet. Skärmbild: Sebastian Lindroos 2022

Då jag tänker tillbaka i tiden då jag planerade filmen och vad jag skulle göra annorlunda nu, anser jag nu att de steg jag tog, prioriterade jag alltid kameraåkningen. Då regissören och jag kom upp med den grundläggande floor planen gick min planering oftast runt kameraåkningen. Kameraåkningen är en stor del av denna film, om inte hela. Kameraåkningen var i mina tankar sen första gången jag besökte inspelningsplatsen. Då jag besöker inspelningsplatser, brukar jag alltid först se hurdant ljus det kommer in från fönsterna och hur solen rör sig. Nu till den här filmen började jag genast se efter att golvet är bra för dollyn och att det inte finns trösklar eller andra ojämna ställen i golvet som kunde störa kameraåkningen. Nu i efterhand funderar jag om jag blev blind för något som kunde ha hjälpt mig till denna film.

Det här var min första erfarenhet att arbeta med en moving master shot som berättarteknik. Jag är nöjd med filmen och min prestation, men jag anser också att för att kunna gå vidare och utvecklas i min karriär är det viktigt att kunna se vad jag kunde ha gjort på ett annat sätt.

Med de insikter jag fått från den här fallstudien kan jag i kommande produktioner ta följande saker i beaktande: När jag ser på de planerade huvudbilderna i Läkäri Johansson märker jag att de alla är rätt så vida bilder förutom en. I kommande produktioners bildplanering skulle jag modigt planera in mera huvudbilder och varierande bildstorlekar för att skapa mera dynamik och använda det som ett verktyg för att vid behov styra tempot. Huvudbilderna i Läkäri Johansson fungerade bra, fastän de var rätt så vida. Men eftertänkt kunde kamerarörelsen mellan huvudbilderna ha varit mera motiverad. Med det menar jag att till exempel precis i början av filmen då läkaren rullar en bit med hans stol för att hänga upp rocken och för att sedan ge sig ut ur rummet, följer jag honom med kameran och höjer den med samma, då han reser sig och stiger upp så att vi är på karaktärens ögonhöjd då han går ut ur rummet. Nu i efterhand kunde jag ha bjudit på ett annat alternativ till bilden. Då handlingen för karaktären var att rulla en bit med stolen, stiga upp och gå för att hänga rocken kunde jag ha sökt mera motivation från handlingen för att skapa mera dynamik i bilden.

För att skapa mera dynamik genom skådespelarens rollprestation av en trött läkare kunde jag ha ställt mig själv frågan; hur går han? Hur hänger han upp rocken? Vad känner han? Kunde det ha funnits något i den korta handlingen som kanske kunde ha blivit en till huvudbild? Då planerande av bilderna mellan våra huvudbilder i kortfilmen Läkäri Johansson kändes svåra, kan jag nu med den här insikten redan i bildplaneringskedet av kommande produktioner som görs med moving masterteknik, vara ute efter en motivation som då möjligtvis kommer från karaktären i sig eller från något annat som kunde leverera mera handling eller berätta mer om karaktären eller om berättelsen.

I ljusplaneringen skulle jag inte prioritera kameraåknigen så mycket. Tillsammans med regissören skulle jag först se hur skådespelarna kommer att röra sig, sedan skulle regissören och jag se hur kameran kommer att röra sig och till slut, skulle jag göra en

grundläggande ljussättning och sedan ljussätta med mera precision och med fokus på handling.

Opererandet av kameran tillsammans med Anton Vikström var en givande erfarenhet. I den här filmen gällde det för mig att operera kamerans panorering och tilt, medan Anton fysiskt flyttade samt höjde och sänkte kameran. Under övningsdagen kommunicerade vi intensivt genom våra headsets, vi gick mycket igenom hur vi kommer att komma in i följande huvudbild och hur vi går vidare till nästa huvudbild och hur dollyn vinklas under rörelsen och hur jag arbetar emot med panorering av kameran så att vi håller bildkompositionen. Under övningsdagen svetsades kameraåknigen och opererandet till en helhet som sedan finslipades under inspelningsdagen.

7 Slutord

Idén med att arbeta med en moving master shot kändes i början väldigt lockande. Det mera jag gick in i planeringen märkte jag hur krävande det är. Ju mera jag planerade, blev hela idén klarare. Eftersom dagens filmer har ett ganska snabbt klipptempo ville jag och regissören Krista Hannula skapa en film med en rätt så underlig idé. Vi ville göra den på en tagning med ett relativt långsamt tempo för att ställa oss med glimten i ögat emot det snabba tempot man kan se i dagens filmer.

Filmen visades på Helsinki international film festival i cut to the chase kortfilmstävlingen år 2021. Det var trevligt att äntligen få se vår film på stor duk och se hur publiken reagerar. Eftersom hela teamet jobbade intensivt ett veckoslut för den här filmen, var det extra trevligt att höra en åskådares kommentar om vår Lääkäri Johansson; Hör ni, jag tror att det inte var många som förstod, men den filmen bestod av bara en tagning.

8 Källor

Hannula, (Regissör). (2019). *Läkäri Johansson*. [Film]. Character House AB

Schipper, (Regissör). (2015). *Victoria*. [Film]. Senator Filmverleih, Avalon, Jour2fete, Condor Distribution, September Film Distribution Netherlands, Vertigo Media

Hitchcock, (Regissör). (1948). *Rope* [Film]. Warner Bros. Pictures

Anderson, (Regissör). (1997). *Boogie Nights* [Film]. New Line Cinema

Denscombe, M. (2014). *The Good Research Guide: For Small-scale Research Projects*. 5. uppl., Maidenhead, Berkshire: McGraw-Hill Education

Gerring. (2016). *Case Study Research: Principles and Practices*. Cambridge University Press. <https://doi.org/DOI:10.1017/9781316848593>

SC Lannom/Studiobinder. (22 november 2020). The Master Shot – 5 steps to shoot a complex master. <https://www.studiobinder.com/blog/directing-technique-complex-master-shot/>

Every Frame a Painting. (7 maj 2014). The Spielberg oner. [Video].

Youtube. <https://www.youtube.com/watch?v=8q4X2vDRfRk>

Cambridge Dictionary (uå). Meaning of immersive in English. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/immersive>